

Cảm nghiệm Tình Chúa yêu tôi

BÀI HỌC THA THỌ

Chúa Nhật IV Mùa Chay-Năm C = THIÊN CHÚA LÀ CHA CỦA TÔI

(Joshua 5:9a, 10-12; 2Corinthians 5:17-21; Luke 15:1-3, 11-32)

Nguyễn Tiến Cảnh, MD

Tin Mừng thánh Luca chương 15 nói về "những gì bố mất để tìm thấy" như ngôn ngôn chiêm điếc (c.1-7), đứa ngốc bỏ mất (c. 8-10), rồi tuy nhiên là câu chuyện người cha nhân hậu và đứa con hoang đàng trong bài Phúc Âm hôm nay (c.11-32).

Câu chuyện đứa con hoang đàng là một câu chuyện rất đỗi bí ẩn, không chỉ vì ý nghĩa của nó mà còn vì tài kể chuyện của thánh Luca. Thánh Luca kể chuyện rất điêu luyện, giương lên một họa sĩ tài ba biết dùng màu sắc một cách linh động để gây cảm xúc của người coi tranh. Màu sắc, hình ảnh và sự uyển chuyển của câu chuyện đã đánh động, gây tò mò và hấp dẫn người nghe cho người để cũng như người coi tranh. Tuy nhiên, tác động đó nhiều hay ít còn tùy vào kinh nghiệm sống và tài văn chương, một nghệ thuật của người kể. Vì vậy câu chuyện đã gây tranh cãi khá sôi nổi. Có người khen kể chuyện cha cũng như có người ghét kể chuyện lòng khoan dung đối với đứa con hoang đàng. Còn với người anh chị thì sao?

Thực vậy, cuộc sống của mỗi chúng ta có nhiều giai đoạn khác nhau, mỗi người đều có những trải nghiệm khác nhau. Khi còn là trẻ em và trở thành người trưởng thành thì có những khác biệt. Trẻ em, lúc đã lập gia đình rồi có con, lúc người tu, và lúc tu đã xong thì... Trong câu chuyện đứa con hoang đàng này, ta thấy người con út đã bê bối, đi hoang, ăn cắp trộm, lúc không còn người xu dính túi, đói khát đi tìm kiếm. Người cha, xem bố ngoài có vẻ là một người, tỏ ra quá dửng dưng, tha thứ một cách vô tội vạ. Người con thì tỏ ra có trách nhiệm, biết cần cù chăm chỉ làm ăn, thấy người cha đi xa quá ân cần quan tâm đến việc người em đi hoang, thì người

sùng trách móc cha mình vì không th^o ch^u u n^oi cái b^o b^oi c^a th^ong em.

M^oi ng^ooⁱ chúng ta ch^oc h^on cũng có nh^ong tâm tr^ong nh^o trên. Nh^ong câu chuy^on ng^o ngôn này ch^o ý nh^om vào tâm t^o con ng^ooⁱ vào th^oi Chúa Giêsu lúc đó. H^oc^om th^oy b^ot nh^on tr^oc hành đ^ong c^a ng^ooⁱ cha. Chúng ta th^o tìm hi^ou xem chúa Giêsu mu^on nh^on nh^o chúng ta đ^ou gì qua chuy^on ng^o ngôn này.

Trong tông hu^on 1984 v° "Hòa Gi^oi và Th^ong H^oi/Reconciliatio et Paenitentia", Đ^oc Giáo Hoàng Gioan Phaolo II đã vi^ot: "Câu chuy^on ng^o ngôn đ^oa con hoang đàng là câu chuy^on nói v^o tình yêu tuy^ot v^oi không th^o nào di^on t^o n^oi c^a Thiên Chúa Cha đ^oi v^oi ng^ooⁱ con khi nó tr^o l^oi v^oi mình; Ng^ooⁱ đã cho h^on m^ot t^ong ph^om là s^o hòa gi^oi hoàn toàn. (...) Vì v^oy câu chuy^on nh^oc nh^o chúng ta là c^on ph^oi c^oi đ^oi tâm h^on vì lòng khoan dung c^a Ng^ooⁱ Cha r^oi quy^ot tâm l^ot th^ong b^o qua m^oi thù ngh^och, oán h^on đ^oi v^oi m^oi ng^ooⁱ."

BA HÌNH ^oNH C^a NG^ooⁱ CON HOANG ĐÀNG

Theo truy^on th^ong x^oa c^a Do Thái, ng^ooⁱ "con c^o" có quy^on đ^oc th^oa h^ong hai ph^on gia tài c^a cha mình. Nh^o v^oy, ng^ooⁱ con th^o ch^o đ^oc h^ong ch^ong 1/3 gia s^on c^a cha mà thôi. Nh^ong dù sao đ^o n^oa, hành đ^ong c^a ng^ooⁱ con th^o đòi chia gia tài (c.12) là m^ot xúc ph^om n^ong n^o đ^oi v^oi ng^ooⁱ cha, vì h^on nghĩ là cha mình "còn lâu m^oi ch^ot", h^on không còn nh^on n^oi đ^o đ^o đ^oi đ^on khi ông già qua đ^oi.

Th^o là khi đ^oc chia ph^on cho mình r^oi, ng^ooⁱ con th^o đã thoát ly gia đ^onh (c.13), không còn coi tr^ong gia phong t^op quán c^a quê h^ong mình n^oa. Anh ta đã đi quá xa, nghĩ r^ong mình có th^o tìm th^oy h^onh phúc l^oc thú k^o l^o ph^ong tr^oi xa mà ^o gia đ^onh t^o qu^oc mình không có. K^ot qu^o đã ng^oc l^oi. Khi tiêu sài h^ot c^o ti^on b^oc, h^on ph^oi đi ^o đ^o, tr^o thành nô l^o, đi chăn heo, m^ot lo^oi súc v^ot đ^oc coi là đ^o b^on không đ^oc x^op vào lo^oi th^oc ăn[1], đ^on đ^o quá đói kh^o ch^o mong có đ^oc th^oc ăn heo (c.17) mà ăn cho no b^ong cũng không có.

Câu chuy^on k^o r^ong anh chàng "ăn tiêu phung phí h^ot c^o ph^on tài s^on c^a mình" (c.13). ^o đây ngoài nghĩa đen ta còn có th^o hi^ou theo nghĩa bóng là t^o cách c^a "chính h^on" cũng b^o tiêu tan. Không ph^oi anh chàng ch^o tiêu sài ti^on b^oc b^ot k^o đ^oi mà còn trác táng không c^on bi^ot đ^on nhân cách, mình là ai và là cái gì n^oa!

Đến đây anh chàng "hỏi tâm lý" (c.17), nghĩ đến thời gian ở với gia đình để có sung sướng biết bao. Quí là mình đã quá điên khùng mới đi đến "nông nãi này". Đó là bác để u của s hỏi hỏi, cho dù t nó cha ph là th ng h i th c s .

NGƯỜI CHA NHÂN HỮU

Quang cảnh nơi bắt đầu "người cha" là, ông đã đi bác để u, khi v a nhìn thấy con mình t xa đang đi i, th t th u, b r c, s h i (c.20), ông li n ch y i ôm ch m y con mà h i han, thay vì đi con lê t vào nhà.

C bình thường, c ch c a người cha nh v y xem ra không thích h p và có v k c c, b i vì hành x nh v y là quá đáng đi v i m t đ a con h . Nh ng đó i là c ch ch ng t tình yêu th ng c a m t người cha, tình yêu đ y âu y m v i lòng tr c n. Ông "ôm con, hôn con lên trán, lên c , lên má, vuốt ve m t mũi con t v lo âu sao con mình g y gò m y u, xanh sao đ b n th này". Ông i truy n cho gia nhân đem qu n áo m i ra m c cho c u, giày m i cho c u đi nh không có chuy n gì x y ra c (c.22). Đó là đ u hi u c a T Do, hình nh c a Gia Đình, c a cái gì m t bây giờ tìm i đ c !

Thực ra, người cha có quy n đ i người con đi, không cho vào nhà, vì đã h đ n không nghe i cha, t mình b nhà đi hoang, không ch làm m t danh giá gia đình, đi b i gia phong mà còn nêu g ng x u cho xóm làng. H s chê trách, thù oán cha mình vì con h có th s b t ch c g ng x u đó mà h thân nh v y.

B NH T K ÁM TH

Đi v i người anh c , ph n ng c a anh (c.25-29) không có gì là sai trái. Đó là m t ph n n h p lý. Phát ngôn c a anh rõ ràng cho th y, anh đã chu toàn đ y đ b n ph n làm con, mà cha anh không t i gì là yêu th ng qu ng đ i v i anh. Trái i, anh c m th y anh b i m đ ng, "làm thân trâu ng a" cho cha t bao năm nay mà không đ c đ n đáp th ng công gì c . Đi u anh có ý nói cho cha anh biết là: không ph i anh k công nh ng đi u anh đã làm, nh ng anh c m th y anh thi u th n cái gì y. Anh đau kh vì b nh t k ám th !

Quả vậy, người con có rất thực tế khi kết án tội cách của người em đã "tiêu sài hết tiền bạc của con và bị bắt đi đày" (c.30). Trừ hai người anh em đó, thiên hạ sẽ nghĩ sao, đến đâu thì về đâu của con út của ông chủ trại đi hoang, nay tàn tạ lại trở về với gia đình và xóm làng? Hay người con có chủ biết nghĩ xui cho em mình, cho hẳn là lo người người tội tội nhốt với nhốt cáo buóc cay đàng nhốt?

Người con đã nhốt quyệt "đá văng em mình ra khỏi lòng mình" và cho rằng nó là "con của người cha thôi", không phải là em của mình. Đúng vậy, như chúa Giêsu đã từng nói: Bên ngoài là con đày, nhưng trong tâm thức số là không phải là con, như người anh em đã bị u l qua của chủ và tâm trí nghĩ của anh.

Giống như kiểu lý luận, một người nghĩ là mình không có tội do, thì tội của mình mình giống như nô lệ? Và người nào sống trong gia đình với cha mình mà lại có mình không vậy, coi mình như người xa lạ, thì sẽ không có mình mình là con, là người nhà?

NGƯỜI RANG PHỒM VI

Nhân mùa chay, tôi có đọc một quyển sách nhan đề "Love Alone is Credible" của Hans Urs Von Balthasar (Ignatius Press, 2004), thấy có ít là khá ý nghĩa, đáng cho chúng ta suy nghĩ nên xin đọc trích ra đây để bạn đọc cùng đọc và suy niệm, nhân câu chuyện người ngôn trong bài Phúc Âm hôm nay.

"Có lẽ kia, một người tìm học cách để người người hiểu về tình yêu và rồi tin như vậy, tình yêu đã đến để anh ta vào khung trại riêng mà bắt cứ đâu mà anh ta có thể yêu.

"Nếu người con hoang đàng không tin rằng cha mình đã sẵn sàng chờ đón hẳn thì hẳn sẽ không trở về -ngay cả khi cha hẳn đón hẳn một cách mà hẳn không bao giờ dám nghĩ tới.

"Vấn đề quyệt đó là người có tội đã nghe biết về tình yêu là thế có thể và thế số đang dành cho hẳn; Hẳn không phải là người phải mình đi đến để người vào hàng ngũ với Thiên Chúa;

Thiên Chúa thì luôn luôn nhìn h^on nh^o m^ot k^o t^oi l^oi không có tình yêu, m^ot đ^oa tr^o đáng đ^oc yêu và Ngài ng^oc m^ot nhìn h^on, ban cho h^on đ^oc n^ox^ong đáng yêu đ^oi ánh sáng c^oa tình yêu "y". (p.103)

M^oC V^o HÒA GI^oI LÀ B^oN PH^oN C^oA CHÚNG TA

Bài đ^oc 2 th^o thánh Phaolo g^oi giáo dân Corinthians (2Cr 5:17-21) tóm g^on m^ot cách r^ot tài tình câu chuy^on ng^o ngôn Đ^oa Con Hoang Đàng. Thánh Phaolo cho bi^ot c^o ch^o hòa gi^oi c^oa Thiên Chúa đ^oc th^o hi^on b^ong nhi^ou cách, đúng nh^o ki^ou hành văn c^oa ngài th^ot uy^on chuy^on, ti^on lui r^ot nh^o nh^ong t^o hành đ^ong c^oa Thiên Chúa đ^on công tác m^oc v^o c^oa chính ngài.

N^ou chúng ta hòa gi^oi đ^oc v^oi Thiên Chúa, v^oi chính chúng ta và v^oi tha nhân, và r^oi mang cái "tâm hòa gi^oi" c^oa mình và s^o hòa gi^oi c^oa Thiên Chúa áp đ^ong vào xã h^oi, trong c^ong đ^ong c^oa chúng ta, thì có th^o nói đ^oc chúng ta là s^o gi^o c^oa Hoàng T^o Hòa Bình. B^oi vì Thiên Chúa đã sai con m^ot Ng^oi xu^ong tr^on đ^o hòa gi^oi v^oi loài ng^oi thì Ngài cũng mu^on chúng ta b^ot ch^oc Ng^oi c^oi đ^oi th^o gian cho m^oi s^o đ^oc hòa đ^ou gi^oa m^ot th^o gi^oi đ^o nát, gia đình tang th^ong và Giáo H^oi chia r^o.

Ch^o gì, Chúa Nh^ot 4 Mùa Chay này, chúng ta là nh^ong ng^oi đ^oc tha th^o nhi^ou, hãy đ^on v^oi nh^ong ng^oi anh ch^o em, hàng xóm láng gi^ong, b^on bè, nh^ong k^o t^oi l^oi, vui v^oi h^o, hân hoan hòa gi^oi cùng h^o, tha th^o cho nhau trong bí tích hòa gi^oi và bí tích Thánh Th^o.

Trên đ^ong hành trình Mùa Chay đi v^o nhà Cha, ch^o gì bài ca t^o n và ni^om vui

hòa gi^oi bùng lên trong nh^ong tâm h^on hoang đ^oi, sa m^oc h^on thù, lòng trai đá và ác quái c^oa chúng ta. Xin Thiên Chúa ch^o đ^oy chúng ta bi^ot đ^oc và nh^on ra nh^ong đ^ou ch^o c^oa tình yêu, bi^ot vui trong lòng khi L^oi Chúa đ^on v^oi chúng ta trên đ^ong đi t^oi hòa gi^oi và an bình.

ĐÔI L^oI K^oT: THI^oN CHÍ HÒA GI^oI

Câu chuyện ngôn ngữ này của thánh Luca có hai điểm đáng chú ý: 1-Thiên Chúa hoan nghênh, đón chào những kẻ tội lỗi và những kẻ mà xã hội, tôn giáo coi như không thể chấp nhận được. 2-Ca ngợi, Vui mừng là những cách tiếp theo hành động đón chào. Đó là một bài đáp cho sự ăn năn thống hối mà Thiên Chúa luôn luôn mời gọi, khuyến khích mọi người chúng ta thực hành.

Người cha quên đi hẳn hoan đón chào đứa con hoang đàng, những người không thể bỏ quên người con cõng, vác đòn và trung thành với cha, yêu thương họ, dù họ đã phạm tội tính nhân họ của mình. " Con à! -Người cha nói với anh ta- lúc nào con cũng ở với cha, tất cả những gì của cha đều là của con" (c.31). Sự đi em con là đứa "đã chết nay sống lại", "đã mất nay tìm lại được"(c.32) không làm giảm giá trị lòng trung thành của con đối với cha. Người em, nay được sát nhập trở lại gia đình, phải khấn hứa trước mặt Chúa. Người cha ở đây tiếp tục trình bày cho Thiên Chúa. Hòa giải với người cha, tức hòa giải với Thiên Chúa, cả hai người con phải dàn xếp với nhau và hòa giải với nhau trước mặt Chúa.

Người anh sau cùng có làm hòa với em mình và đón chào họ trở về không? Anh ta có thể sống trong lòng buồn thương cho người em không? Có chia sẻ niềm vui hoan hỷ với cha mình không? Hay là, kích thích câu chuyện, anh ta cũng coi mình như người xa lạ còn họ em mình nữa? Trong câu chuyện này, người mẹ ở đâu? Phạm tội của người mẹ thế nào? Chúng ta chờ mong kích thích của câu chuyện, những Chúa Giêsu đã không cho biết. Đó là tất cả câu chuyện ngôn ngữ với người cha nhân lành. Nó mời gọi tất cả chúng ta đào sâu vào để tìm ra những bài đáp cho chính cuộc sống của chúng ta, để thấy được của chúng ta.

Câu chuyện "Người Cha Nhân Hồn" hay "Người Cha Nhân Hồn" hay "Người Anh Phạm Nạn" có thể gây thắc mắc cho chúng ta như là nó xảy ra cho chính chúng ta vậy? Có phải người cha nhân lành đã vung vãi tình yêu của mình vào những việc như nhút nhát, những cái ác quái, đa nghi và kiêu hãnh của chúng ta? Bài học tha thứ !

Fleming Island, Florida

March 11, 2013 –

NTC

[1] Theo ṭc ̣ và lụt Do Thái, ṃt ṣ súc ṿt ḅ c̣ m không đ̣ c ăn tḥt nḥ heo, gà, ̣ c đà, dê, ̣ ch nhái...vì coi là đ̣ ḍ ḅ n. Tṛ ng ḥp này, đ̣ a con hoang đàng ̣ i đi cḥn heo, ăn c̣ đ̣ ăn heo...là ̣ i lụt vô cùng.